

بررسی الگوی رفتار جنسی و برخی عوامل مرتبط با آن در زنان باردار، تبریز، ۱۳۸۴

رقیه بایرامی^۱، نیلوفر ستارزاده^۲، دکتر فاطمه رنجبرکوچکسرائی^۳، دکتر محمد زکریا پزشکی^۴

تاریخ دریافت ۸۷/۰۱/۱۵، تاریخ پذیرش ۸۷/۱۱/۰۹

چکیده

پیش زمینه و هدف: بارداری یکی از حساس‌ترین دوره‌های زندگی زنان است و روابط جنسی و زناشویی در اثر تغییرات فیزیکی و روان‌شناختی متعدد این دوره دستخوش تغییر می‌شود. این مطالعه به منظور بررسی الگوی رفتار جنسی و برخی عوامل مرتبط با آن در زنان باردار ساکن تبریز انجام شده است.

مواد و روش کار: در این مطالعه از نوع توصیفی - تحلیلی الگوی رفتار جنسی در ۳۵۰ زن باردار مورد بررسی قرار گرفت. زنان شرکت کننده در این مطالعه به روش نمونه‌گیری طبقه‌بندی شده انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه بود. از آزمون مجذور کای برای تحلیل داده‌ها استفاده و مقادیر p کمتر از ۰/۰۵ معنی‌دار در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: در اکثریت زنان باردار میل جنسی (۵۸/۶٪) و تعداد مقاربت (۶۱/۱٪) نسبت به قبل از بارداری کاهش یافته بود. اکثر واحدهای مورد پژوهش (بیش از ۵۰٪ از زنان باردار) علت کاهش روابط جنسی در بارداری را ترس از صدمه به جنین و عفونت ذکر کرده بودند. بین هر کدام از تجارب جنسی (تغییرات دفعات نزدیکی جنسی، رضایت جنسی، میل جنسی و ارگاسم) با ترس از صدمه به جنین به ترتیب با $(p < ۰/۰۰۱)$ ، $(p < ۰/۰۰۱)$ ، $(p < ۰/۰۰۱)$ و $(p = ۰/۰۲)$ ارتباط آماری معنی‌دار وجود داشت.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به اهمیت بهداشت و سلامت جنسی در زمان بارداری، ضرورت خدمات مشاوره‌ای و حضور افراد آگاه به مسائل رفتارهای جنسی در دوران بارداری در مراکز درمانی اهمیت پیدا می‌کند.

کلید واژه‌ها: بارداری، تمایلات جنسی، رفتار جنسی، روان‌شناختی، رضایت

مجله پزشکی ارومیه، دوره بیستم، شماره اول، ص ۷-۱، بهار ۱۳۸۸

آدرس مکاتبه: خوی، بیمارستان قمر بنی‌هاشم، رقیه بایرامی، تلفن تماس: ۰۹۱۴۴۶۱۳۰۴۴
Email: rozabayrami@yahoo.com

مقدمه

باعث عمیق‌تر شدن و از طرف دیگر باعث گسستگی روابط زناشویی شود (۲). ادامه فعالیت جنسی در طول بارداری باعث افزایش شناخت خود، افزایش قدرت در ارتباط جنسی، استحکام روابط زناشویی و استحکام قدرت بخشیدن به حقیقت فعالیت جنسی می‌شود (۳). روابط جنسی زوجین در بارداری تحت تاثیر عوامل جسمی - روانی و فرهنگی قرار می‌گیرد (۴). عواملی نظیر تغییرات فیزیولوژیکی و آناتومیکی در زن باردار، کنار گذاردن فعالیت جنسی و احساس گناه در مورد روابط جنسی در بارداری، تغییر تصور ذهنی فرد از بدن خود، کاهش احساس جذابیت کافی برای همسر، ترس از آسیب به جنین، ترس از سقط و زایمان زودرس و غیره می‌توانند روی پاسخ جنسی فرد

رفتار جنسی در انسان تنها یک پاسخ فیزیولوژیکی و یا یک رفتار روانی نیست بلکه ترکیبی از هر دو ساختار است (۱). آخرین تعریفی که سازمان بهداشت جهانی در رابطه با بهداشت جنسی ارائه داده این‌گونه است: یکپارچگی و هماهنگی میان ذهن، احساس و جسم که جنبه‌های اجتماعی و عقلانی انسان را در مسیر ارتقاء شخصیت او سوق داده و منجر به ایجاد ارتباط و عشق می‌شود.

بارداری یکی از حساس‌ترین دوره‌های زندگی زنان است و روابط جنسی و زناشویی در اثر تغییرات فیزیکی و روان‌شناختی متعدد دوران بارداری دستخوش تغییر می‌شود. بارداری می‌تواند هم

^۱ کارشناس ارشد مامایی، بیمارستان قمر بنی‌هاشم خوی (نویسنده مسئول)

^۲ مربی مامایی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی تبریز

^۳ دانشیار روانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی تبریز

^۴ استادیار پزشکی اجتماعی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی تبریز